

Statistieken onder de loop: mutaties in de groep akkerbouwbedrijven

Walter van Everdingen

Achter statistieken die her en der verschijnen, gaat vaak een hele wereld aan uitgangspunten schuil. Zo is er bijvoorbeeld de statistiek van het aantal bedrijven naar bedrijfstype, gebaseerd op bedrijven in de Landbouwtelling. Bij die Landbouwtelling zijn uitgangspunten in gebruik, die het verhaal gecompliceerder maken dan dat het op het eerste oog lijkt.

Zo wordt er gewerkt met een ondergrens in bedrijfsomvang (3 nge). Het hanteren van een dergelijke grens betekent dat bedrijven tussen jaren over die grens kunnen verschuiven. Ook wordt een typeringstelsel met nge-normen gebruikt. Die normen worden om de twee jaar herzien. In 2007 wordt met andere normen gerekend dan in 2006. Daarnaast vinden dan nog de veranderingen op de bedrijven zelf plaats, zoals wijziging in bouwplan, groei of specialisatie.

In 2006 waren er 12.170 akkerbouwbedrijven en in 2007 nog 11.370. Een sterke afname dus. Ongeveer 9.700 bedrijven komen in beide jaren in de groep akkerbouwers voor (figuur 1). Er zijn echter ook 640 die in 2007 niet meer voorkomen, omdat ze te klein zijn geworden (< 3 nge). Tegelijkertijd komen er 200 andere voor terug, die in 2006 te klein waren en in 2007 weer boven de grens uitkomen. En dan zijn er 790 bedrijven die uitstromen naar een ander bedrijfstype. Er komen in 2007 echter ook weer 900 andere bedrijven instromen uit die andere typen. En dan is er nog een groep waarin de gegevens over de jaren niet gekoppeld zijn omdat het bedrijfsnummer is gewijzigd of omdat ze gestopt zijn. Al die ontwikkelingen leiden er toe dat de groep akkerbouwers in 2007 anders is samengesteld dan in 2006. De in- en uitstromers hebben allen hun invloed op de aantallen en de kengetallen van de groep.

Het is lastig aan te geven wat als 'werkelijke ontwikkeling' van het aantal akkerbouwers moet worden gezien. Die 640 bedrijven bijvoorbeeld die te klein zijn geworden, zaten die in 2006 al vlak boven de grens. Zijn deze bedrijven door lagere normen per gewas te klein geworden, of waren dat in 2006 nog grote bedrijven die werkelijk afgebouwd hebben? Het is goed dat er uitgangspunten en definities zijn. Maar het is wel duidelijk dat die uitgangspunten een grote rol kunnen spelen in de cijfers die gepresenteerd worden!

Figuur 1 Mutaties in de groep akkerbouwbedrijven tussen 2006 en 2007

